

dosarul nr. 2r-181/19

Prima instanță: Judecătoria Soroca, sediul Central (Jud: O. Jamba)

Instanța de apel: Curtea de apel Bălți (Jud: A. Gheorghies, A. Toderaș, E. Bejenaru)

DECIZIE

20 martie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul

Judecătorii

Tatiana Vieru

Maria Ghervas

Nina Vascan

examinând recursul declarat de către Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc împotriva lui Ghenadii Vetreniuc cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului inapt de muncă,

împotriva încheierii din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, prin care s-a restituit cererea de apel depusă de către Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac,

c o n s t a t ă :

La 06 august 2018, Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc, reprezentați de avocatul Elena Cojocarau au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadii Vetreniuc cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului inapt de muncă.

Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc au solicitat încasarea din contul pârâtului în beneficiul reclamantilor, a pensiei pentru întreținerea copilului major inapt de muncă în sumă de 2500 lei lunar și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 18 septembrie 2018 a Judecătoriei Soroca, sediul Central, acțiunea înaintată de Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc s-a admis parțial.

S-a dispus încasarea din contul lui Ghenadii Vetreniuc în beneficiul Elenei Vetreniuc, a pensiei pentru întreținerea copilului major inapt de muncă în sumă de 2500 lei lunar, începând cu 06 august 2018.

S-a dispus încasarea din contul lui Ghenadii Vetreniuc în beneficiul statului, a taxei de stat în sumă de 900 lei, reclamata fiind scutită de la plata taxei de stat în virtutea legii.

La 17 octombrie 2018, Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac, a depus cerere de apel nemotivată, solicitând admiterea apelului, casarea parțială a hotărârii din 18 septembrie 2018 a primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunea Elenei Vetreniuc și a lui Eduard Vetreniuc să fie admisă parțial, totodată, a solicitat și scutirea de la plata taxei de stat.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea apelantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel. S-a comunicat lui Ghenadii Vetreniuc despre necesitatea prezentării în cadrul Direcției/Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți (cancelarie), a cererii de apel motivate, precum și bonul de plată a taxei de stat până la 12 februarie 2019, ora 09:00, iar în cazul utilizării mijloacelor de comunicare (poșta electronică, oficiul poștal) să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (instanța de judecată), cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură fixat de instanță.

Totodată, s-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 675 de lei în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și cu toate actele anexate va fi restituită.

Prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Ghenadii Vetreniuc, din motivul că apelantul nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 18 ianuarie 2019.

La 27 februarie 2019, Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac a declarat recurs împotriva încheierii din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, solicitând admiterea recursului și casarea încheierii recurate.

În motivarea recursului, Ghenadii Vetreniuc a invocat că la 11 februarie 2019 a expedit prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat și astfel, consideră că a îndeplinit cerințele indicate în încheierea din 18 ianuarie 2019.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 12 februarie 2019, fiind expedită recurentului și avocatului acestuia la 21 februarie 2019 (f.d. 68) și recepționată de către Ghenadii Vetreniuc la 26 februarie 2019 (f.d. 30).

Prin urmare, Colegiul constată că recursul declarat la 27 februarie 2019 este în termen.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins, cu menținerea încheierii din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți.

În favoarea concluziei enunțate se invocă următoarele argumente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele dosarului rezultă că, la 06 august 2018, Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Ghenadii Vetreniuc, intervenient accesoriu notarul public Radu Marco cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului inapt de muncă.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanța prin hotărârea din 18 septembrie 2018, a admis parțial acțiunea înaintată de Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc (f.d. 31, 42-43).

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 17 octombrie 2018, Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac a depus cerere de apel nemotivată, fără a anexa dovada de plată a taxei de stat (f.d. 37-38).

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

În corespundere cu art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea din 18 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a respins cererea apelantului cu privire la scutirea de la plata taxei de stat și nu s-a dat curs cererii de apel. S-a comunicat lui Ghenadii Vetreniuc despre necesitatea prezentării în cadrul Direcției/Secției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Bălți (cancelarie), a cererii de apel motivate, precum și bonul de plată a taxei de stat până la 12 februarie 2019, ora 09:00, iar în cazul utilizării mijloacelor de comunicare poșta electronică, oficiul poștal) să se asigure că ele vor ajunge la destinatar (instanța de judecată), cel târziu la momentul stabilit în prealabil de către instanță și nicidecum până la ora 24:00 a ultimei zile a termenului. O altă abordare decât aceasta va echivala cu o încălcare a termenului de procedură fixat de instanță.

Totodată, s-a explicat apelantului că dacă nu va prezenta cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 675 de lei în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și cu toate actele anexate va fi restituită (f.d. 49-51).

Potrivit scrisorii de însoțire se confirmă faptul că la 24 ianuarie 2019, Curtea de Apel Bălți a expediat în adresa recurentului și avocatului acestuia, copia încheierii din 18 ianuarie 2019 (f.d. 52).

Prin urmare, copia încheierii de a nu da curs cererii de apel a fost recepționată de avocatul recurentului la 29 ianuarie 2019 și ulterior de recurent la 31 ianuarie 2019, fapt confirmat prin avizele de recepție anexate la materialele cauzei (f.d. 53-54).

Suplimentar, instanța de recurs menționează că la 11 februarie 2019, avocatul recurentului prin intermediul oficiului poștal a expediat în adresa instanței de apel, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat în sumă de 675 de lei, fiind înregistrată în cancelaria Curții de Apel Bălți la 14 februarie 2019 (f.d. 59-67).

În consecință, prin încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, s-a restituit cererea de apel depusă de Ghenadii Vetreniuc, din motivul că apelantul nu a înlăturat neajunsurile menționate în încheierea din 18 ianuarie 2019 (f.d. 56-58).

Din conținutul încheierii recurate rezultă că restituirea cererii de apel a fost generată de faptul că apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel, referitor la prezentarea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Sub acest aspect, Colegiul consideră că, încheierea instanței de apel este emisă în conformitate cu prevederile legislației în vigoare. Or, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Instanța de recurs menționează că atât recurentul, cât și avocatul acestuia Olesea Chiriac au beneficiat de termen suficient pentru a înlătura neajunsurile și urmau să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (cauza Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a-și asigura drepturile sale de acces la instanță, fapt însă, ignorat cu desăvârșire de către aceștia.

Colegiul, relevă că afirmația recurentului că la 11 februarie 2019, avocatul Olesea Chiriac a expediat prin intermediul oficiului poștal cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, nu constituie temei de a considera că acesta a îndeplinit în termen indicațiile stabilite de instanța de apel. Or, conform încheierii din 18 ianuarie 2019 a Curții de Apel Bălți, recurentul a fost obligat să depună apelul motivat și dovada de plată a taxei de stat până la 12 februarie 2019, ora 09:00 în cancelaria instanței de apel.

Totodată, completul judiciar atrage atenția că prin încheierea sus-menționată, recurentul a fost atenționat că în cazul în care va utiliza mijloacele de comunicare, în speță oficiul poștal, să se asigure că actele expediate vor ajunge la destinație, cel târziu până la data și ora stabilită pentru a fi executată obligația.

În acest context, Colegiul consideră oportun să acorde o atenție deosebită dispozițiilor art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, care prevăd că dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în fața unei alte autorități, termenul se consideră expirat la ora care se încheie programul lor sau la care se încetează operațiunile respective.

În cazul în care instanța de apel a stabilit data și ora, precum și locul (cancelaria Curții de Apel Bălți) până la care trebuie efectuată acțiunea procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată este unul obligatoriu și peremptoriu, asemenea celui prevăzut de lege.

Prin urmare, achitând taxa de stat la 11 februarie 2019, ora 13:42 (f.d. 66) și depunând în aceeași zi, prin intermediul oficiului poștal, cererea de apel motivată și dovada de plată a taxei de stat, avocatul recurentului Olesea Chiriac nu a îndeplinit indicațiile stabilite în încheiere, adică nu a depus actele solicitate în cancelaria instanței de apel, precum și nu s-a asigurat că acestea vor ajunge până la expirarea termenului stabilit în prealabil de către instanță.

Totodată, instanța de apel decelează că lipsa unor acțiuni din partea recurentului și a avocatului acestuia de la 29 ianuarie 2019 și 31 ianuarie 2019 până la 11 februarie

2019, demonstrează faptul că nu au depus suficientă diligență pentru a prezenta cererea de apel în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În corespundere cu art. 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sânt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

În acest context, instanța de recurs conchide că recurentul s-a folosit cu rea credință de drepturile procedurale, fiind conștient de faptul că la 17 octombrie 2018 a depus cererea de apel nemotivată, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, de a proteja drepturile sale de acces la instanță și anume depunerea cererii de apel motivate și a dovezii de plată a taxei de stat.

Un raționament subsidiar în susținerea acestei poziții constă în faptul că avocatul recurentului Olesea Chiriac a recepționat copia încheierii instanței de apel la 29 ianuarie 2019, având la dispoziție 14 zile până la 12 februarie 2019, ora 09:00, pentru depunerea cererii de apel motivate. Astfel, avocatul Olesea Chiriac urma să presteze servicii juridice în modul corespunzător, or, potrivit, art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sânt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Colegiul consideră că instanța de apel a creat posibilități egale, suficiente și adecvate în folosirea mijloacelor procedurale întru susținerea poziției ambelor părți și nu a defavorizat nici o parte.

În conformitate cu art. 27 alin.(1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanților la proces, în primul rând a părților, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecății, precum și de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea și mijloacele procedurale de apărare.

În această ordine de idei, Colegiul conchide că argumentele invocate în cererea de recurs, indică direct la nerespectarea de către recurent a drepturilor sale procedurale și eschivarea de la îndeplinirea actelor de procedură, în măsura stabilită de normele de drept procedural și nu pot fi acceptate de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătorec contestat.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului, stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (speța Tudor-Comerț c. Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată este întemeiată și emisă cu respectarea cadrului legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul depus împotriva încheierii din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți este neîntemeiat și necesită să fie respins, cu menținerea încheierii contestate.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către Ghenadii Vetreniuc, reprezentat de avocatul Olesea Chiriac.

Se menține încheierea din 12 februarie 2019 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Elena Vetreniuc și Eduard Vetreniuc împotriva lui Ghenadii Vetreniuc cu privire la încasarea pensiei pentru întreținerea copilului inapt de muncă.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Maria Ghervas

Nina Vascan